

UNIZO-STUDIEDIENST

DOSSIER

LEVEL PLAYING FIELD
ELEKTRICITEITSPRIJZEN
VOOR KLEINE EN GROTE
BEDRIJVEN

VERSTERKT ONDERNEMERS

Dit is een uitgave van de
UNIZO-Studiedienst
Willebroekkaai 37, 1000 Brussel

Auteur: Piet Vanden Abeele
Verantwoordelijk uitgever:
Johan Bortier
Publicatiedatum: juni 2016
WD/2015/10.979/..

VERSTERKT ONDERNEMERS

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	4
1 Evolutie elektriciteitsfactuur Vlaamse KMO	5
2 Evolutie onderdelen elektriciteitsprijs voor KMO's in Vlaanderen.....	7
3 Elektriciteitsprijzen in België en de buurlanden	9
4 Componenten van de elektriciteitsprijzen in België en de buurlanden	11
4.1 België.....	11
4.2 Duitsland	12
4.3 Frankrijk	13
4.4 Nederland	15
5 Netwerkkosten in België en haar buurlanden	16
6 Recente evolutie distributienetwerkkosten Vlaanderen	18
7 Heffingen en bijdragen in de elektriciteitsfactuur van Belgische KMO's.....	20
7.1 Federale bijdrage elektriciteit	20
Degressiviteit en vrijstelling	21
7.2 Federale steun voor offshore windmolenparken	21
Degressiviteit en plafonnering offshore-bijdrage	22
7.3 Vlaamse bijdrage hernieuwbare energie (groene stroom en WKK)	23
Vrijstellingsregels	24
Vereiste certificaten voor jaarlijkse stroomafnames tussen 1 GWh en 20 GWh	24
7.4 Strategische reserve.....	25
7.5 Vlaams heffing op elektriciteit	26
8 Meer level playing field stroomtarieven KMO's en grote bedrijven Europees afdwingen	29
9 Conclusies en aanbevelingen	31
UNIZO-aanbevelingen	31

INLEIDING

UNIZO stelt vast dat Vlaamse KMO's systematisch hogere elektriciteitsstarieven moeten betalen in vergelijking met grote, meestal multinationale bedrijven. Dat heeft grotendeels te maken met het cascadeprincipe waarbij een bedrijf alleen de kosten betaalt van het spanningsniveau waar het op aangesloten is en desgevallend alle hogere niveaus. Daardoor zijn de netwerkkosten sterk degressief. Maar er is duidelijk meer aan de hand: de toegenomen doorrekening van de kosten van sociale en ecologische openbaredienstverplichtingen (ODV) in de Vlaamse distributienettarieven versterkt de degressiviteit en leidt tot scheeftrekkingen t.o.v. de ons omringende landen.

Omwille van het cascadeprincipe ondervinden de grote Belgische elektriciteitsgebruikers weinig effect van de doorrekening van de sociale en ecologische openbaredienstverplichtingen, daardoor zijn hun netwerkkosten veel lager dan die van de kleinere bedrijven met minder verbruik.

UNIZO hield de verschillende elektriciteitsbijdragen, -heffingen en openbare dienstverplichtingen tegen het licht en maakte een grondige analyse van hun impact op KMO's en grote ondernemingen. Grote, meestal multinationale, energie-intensieve ondernemingen kunnen vaak genieten van vrijstellingspercentages, kortingen of plafonneringen, waardoor ze de facto zeer lage heffingen of bijdragen betalen per MWh verbruik, of ze zijn volledig vrijgesteld omdat ze rechtstreeks op het Elia-net zijn aangesloten. Dat is mede de verklaring waarom KMO's in Vlaanderen, die samen ongeveer evenveel stroom verbruiken als de grote industriële verbruikers, in verhouding soms 10 keer meer betalen aan allerlei elektriciteitsbijdragen, -heffingen of openbare dienstverplichtingen. In de hoofdstukken hierna worden de aspecten van het elektriciteitsbeleid en de tariefcomponenten die werken met vrijstellingen en/of degressieve systemen in kaart gebracht. We maken ook de vergelijking met de buurlanden Nederland, Frankrijk en Duitsland, want ook daar gelden belangrijke kortingen en/of vrijstellingen op allerlei (fiscale) heffingen en bijdragen gelinkt aan elektriciteitsverbruik.

1 EVOLUTIE ELEKTRICITEITSFACHTUUR VLAAMSE KMO

Voor een KMO met een elektriciteitsverbruik van 50 MWh per jaar met een tweevoudige meter berekende de VREG de evolutie van de elektriciteitsfactuur over de periode januari 2015 tot maart 2016.

Grafiek: Evolutie elektriciteitsfactuur Vlaamse KMO met verbruik 50 MWh/jaar

Bron: VREG

In maart 2016 betaalt de KMO ruim 1.340 euro per jaar meer t.o.v. januari 2015.

De vastgestelde toename is niet te wijten aan de prijs van energie sensu stricto, want deze is gemiddeld genomen gedaald in die periode.

De toename heeft dus alles te maken met allerlei ingrepen van buitenaf die de elektriciteitsprijs opdrijven.

Belangrijkste verklaringen voor de toename:

- In januari 2015 werden de distributienettarieven verhoogd om de exploitatiesaldi (tekorten) van de netbeheerders voor de periode 2008-2010 weg te werken.
- In september 2015 werd de ingevoerde vennootschapsbelasting voor intercommunales doorgerekend in de elektriciteitstarieven.
- In januari 2016 stegen de distributienettarieven opnieuw om de exploitatiesaldi (tekorten) voor de periode 2010-2014 weg te werken. Die tekorten waren vooral een gevolg van de opkoop van groenestroomcertificaten (o.a. voor zonnepanelen) in die periode. Er was ook een lichte stijging van de federale bijdrage.
- In maart 2016 werd een Vlaamse elektriciteitsheffing ("bijdrage energiefonds") van kracht die 1.300 euro/jaar bedraagt voor een KMO met 50 MWh/jaar elektriciteitsverbruik.

2 EVOLUTIE ONDERDELEN ELEKTRICITEITSPRIJS VOOR KMO'S IN VLAANDEREN

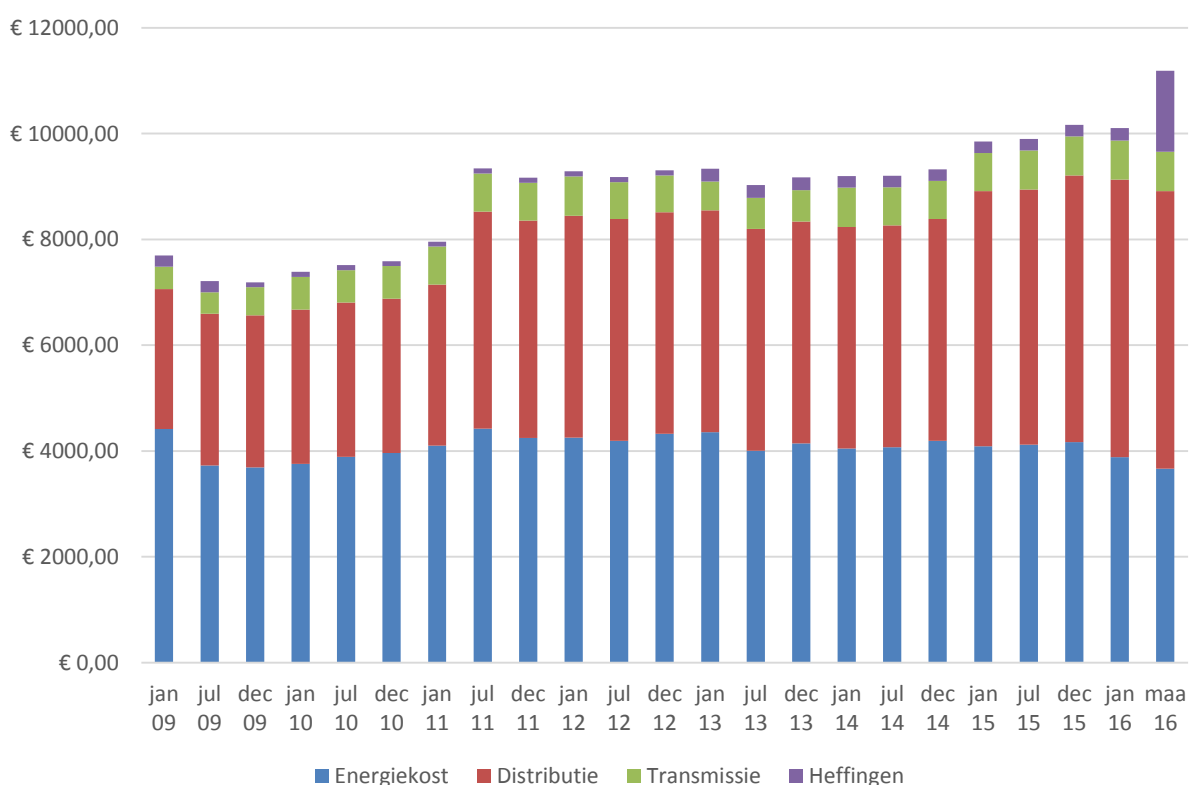
De elektriciteitsprijs aan Vlaamse KMO's kan grosso modo opgedeeld worden in vier componenten:

- Energiecomponente
- Distributienettarief (vergoeding voor het distributienet)
- Transmissienettarief (vergoeding voor het hoogspanningsnet)
- Heffingen en bijdragen

De Vlaamse energieregulator VREG monitort de verschillende prijsonderdelen voor kleine professionele gebruikers (KMO's) met een verbruik van 50 MWh/jaar op laagspanning. Het gaat om gewogen gemiddelde prijzen en tarieven.

Onderstaande grafiek geeft een beeld van de evolutie van de verschillende prijsonderdelen over de periode 2009 – maart 2016. Het gaat om de laatst beschikbare gegevens van de VREG.

Grafiek: evolutie van de onderdelen van de totale jaarlijkse elektriciteitsfactuur voor kleine professionele verbruikers met een verbruik van 50 MWh/jaar op laagspanning

Bron: VREG

De evolutie van de verschillende prijsonderdelen toont aan dat:

- De energiecomponente sterk steeg in de eerste helft van 2011, daarna stagneerde, afnam in de eerste helft van 2013, terug stagneerde, en opnieuw afneemt sedert januari 2016
- Het distributienettarief een stijgende trend vertoont tot 2012, vanaf dan zorgt de bevrozing van de nettarieven ervoor dat deze stagneert, maar sinds januari 2015 is er terug een sterk stijgende evolutie van de distributienettarieven.
- Het onderdeel “heffingen” sterk toenam in maart 2016 door de invoering van een Vlaamse elektriciteitsheffing die 1.300 euro/jaar bedraagt voor een KMO met 50 MWh/jaar elektriciteitsverbruik.

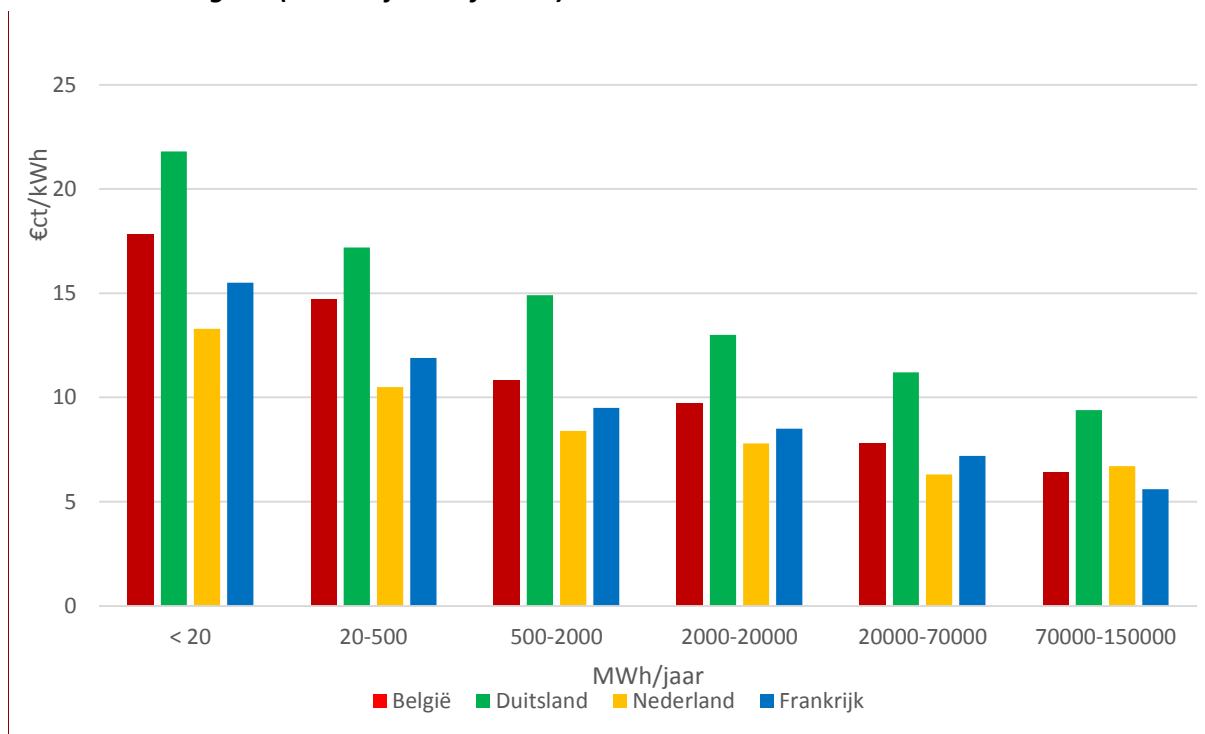
3 ELEKTRICITEITSPRIJZEN IN BELGIË EN DE BUURLANDEN

Om de elektriciteitsprijzen in België en de buurlanden te vergelijken maken we gebruik van Eurostat-gegevens. Eurostat publiceert halfjaarlijks elektriciteitsprijzen voor verschillende verbruikscategorieën voor de EU-lidstaten. De lidstaten zijn vrij in het bepalen van de methode voor het verzamelen van de prijsgegevens, maar ze moeten aan een aantal opgelegde voorwaarden voldoen en de methodologie verantwoorden t.o.v. Eurostat. Het gaat telkens om gewogen gemiddelden over de verschillende leveranciers. De stroomleveranciers moeten periodiek enquêteformulieren invullen waarbij voor elke verbruikscategorie de gemiddelde stroomprijs gegeven moet worden.

Eurostat onderscheidt verschillende verbruikscategorieën voor industriële gebruikers. In de grafieken hierna selecteerden we zes verbruikscategorieën, gaande van minder dan 20 MWh/jaar tot een verbruikscategorie van 70 tot 150 GWh/jaar. De eerste verbruikscategorie van minder dan 20 MWh/jaar betreft het verbruik van een zelfstandig ondernemer met laag verbruik, de laatste categorie (70 tot 150 GWh/jaar) een groot energie-intensief bedrijf, vaak een (vestiging van een) multinational.

Onderstaande grafiek geeft de elektriciteitsprijzen voor de verschillende categorieën “industriële gebruikers” in België, Duitsland, Nederland en Frankrijk. Het gaat om gemiddelde prijzen voor het tweede halfjaar van 2015. De prijzen zijn exclusief BTW en eventuele andere recupereerbare heffingen.

Grafiek: gemiddelde elektriciteitsprijzen voor ondernemingen in België en de buurlanden naargelang de verbruikscategorie (tweede jaarhalf 2015)

Bron: Eurostat

VASTSTELLINGEN

- De elektriciteitsprijzen voor bedrijven zijn degressief in de vier landen.
- De prijzen zijn voor alle verbruikscategorieën hoger in Duitsland.
- Voor de hoogste verbruikscategorieën (de grote energie-intensieve bedrijven) zijn de verschillen tussen Nederland, België en Frankrijk klein.
- In de vier landen betalen de grootste industriële verbruikers 50% of minder dan de helft van wat de kleine professionele gebruikers moeten betalen. In België en Frankrijk betalen ze slechts 36% van wat een kleine professionele gebruiker betaalt, in Duitsland is dat 43% en in Nederland circa 50%.

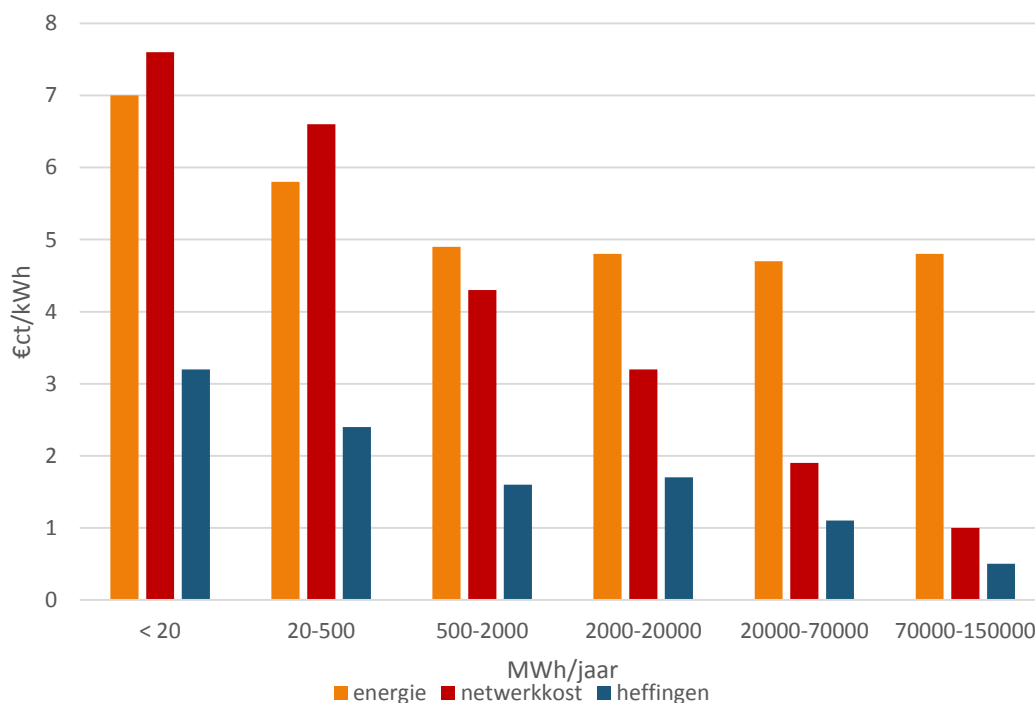
4 COMPONENTEN VAN DE ELEKTRICITEITSPRIJZEN IN BELGIË EN DE BUURLANDEN

Om de verschillende componenten van de elektriciteitsprijzen in België en de buurlanden in kaart te brengen, maken we gebruik van Eurostat-gegevens. Eurostat onderscheidt 3 componenten van de stroomprijs: de energiecomponent, de netwerkkosten en de heffingen. De netwerkkosten zijn daarbij de som van de transmissie- en distributienettarieven. Eurostat publiceert die gegevens over elk tweede halfjaar. De meest recent beschikbare gegevens zijn die van het tweede halfjaar van 2015. In haar databanken maakt Eurostat voor ondernemingen een onderscheid tussen de verschillende verbruikscategorieën. Dat laat ons toe om per land voor de verschillende componenten van de elektriciteitsprijs de bedragen te vergelijken die KMO's (lagere verbruikscategorieën tot 500 à 2000 MWh/jaar) moeten betalen in vergelijking met de grotere energie-intensieve bedrijven.

4.1 BELGIË

De grafiek hierna visualiseert de componenten van de elektriciteitsprijzen (in €/kWh) voor de verschillende verbruikscategorieën in België.

Grafiek: componenten elektriciteitsprijs per verbruikscategorie in België (tweede jaarhelft 2015)

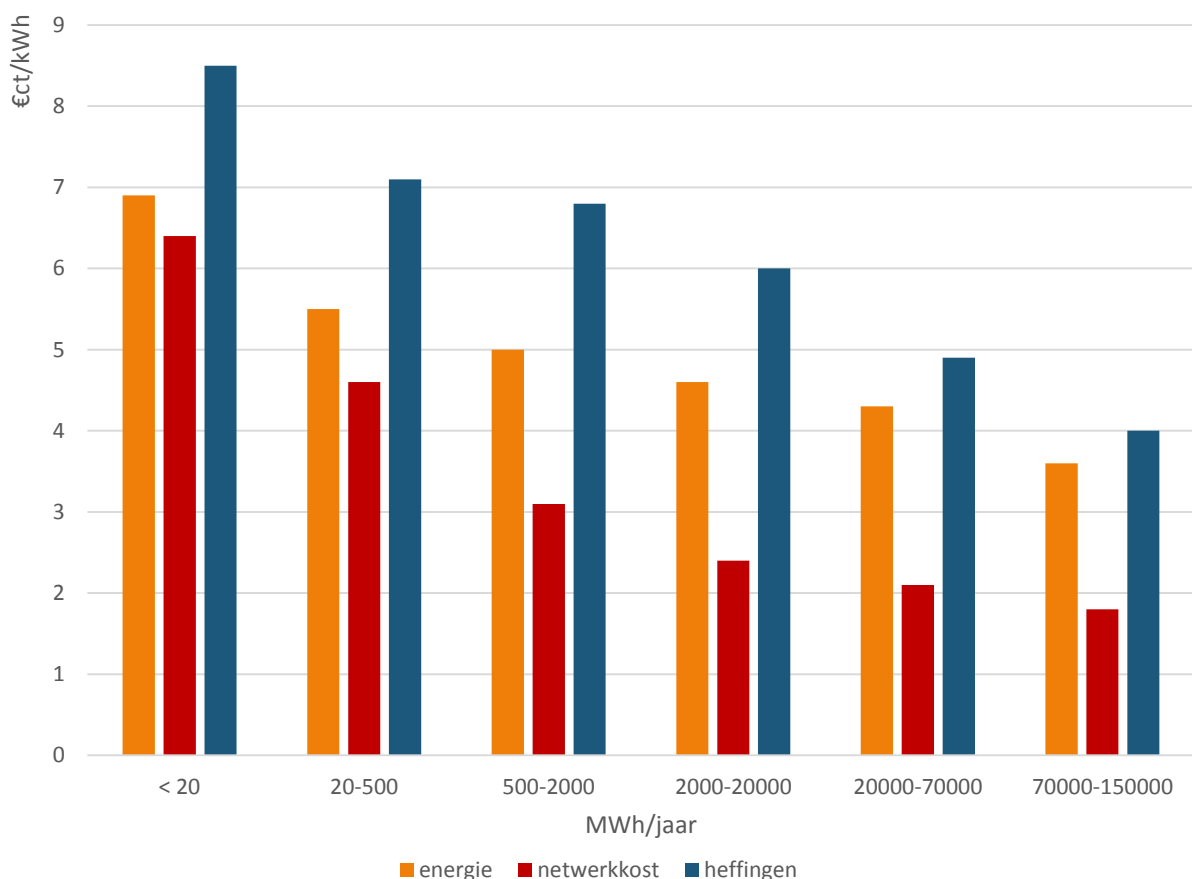
Bron: Eurostat

Opvallend zijn de hoge netwerkkosten, en dan vooral in de laagste verbruikscategorieën van zelfstandigen en KMO's. Voor de laagste verbruikscategorieën zijn de netwerkkosten hoger dan de energiecomponente. Alle componenten vertonen een degressieve trend in functie van een groter verbruik, maar de netwerkkosten zijn veel sterker degressief. In Nederland, Frankrijk en Duitsland is het tarief van de energiecomponente voor alle verbruikscategorieën hoger dan de netwerkkosten, in België is dat niet zo voor de lagere KMO-verbruikscategorieën.

4.2 DUITSLAND

De grafiek hierna toont de componenten van de elektriciteitsprijzen (in €/ct/kWh) voor de verschillende verbruikscategorieën in Duitsland.

Grafiek: componenten elektriciteitsprijs per verbruikscategorie in Duitsland (tweede jaarhelft 2015)

Bron: Eurostat

De componenten vertonen een degressieve trend. In Duitsland vallen vooral de hoge heffingen op. De hoge heffingen zijn de voornaamste reden van de relatief hoge elektriciteitsprijzen in dat land. De heffingen zijn er zo hoog omwille van de steun voor hernieuwbare energie, een energiebelasting en een heffing op het gebruik van de openbare ruimte. In België wordt heel wat steun voor hernieuwbare energie afgewenteld op de nettarieven en bevat de energiecomponente een bijdrage voor de

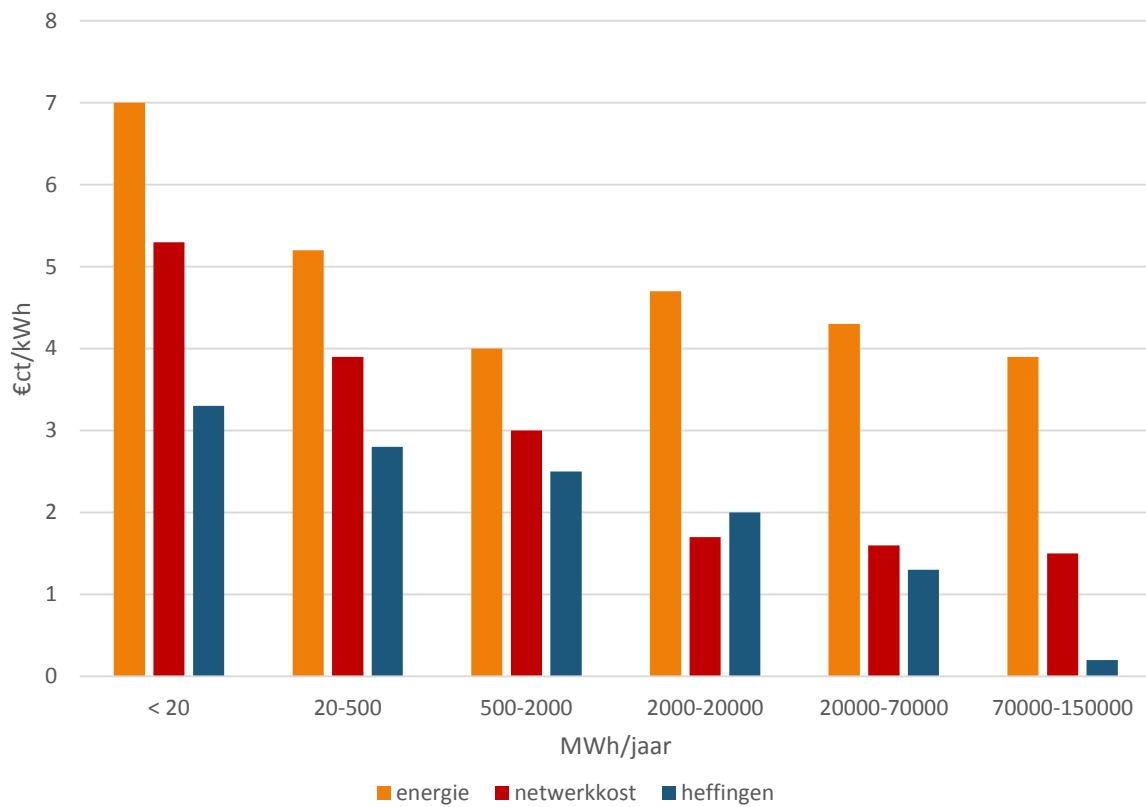
(meer)kost Groenestroom en Warmtekrachtkoppeling (WKK), in Duitsland wordt die steun gerecupereerd via heffingen.

De heffingen bestaan er meestal uit een basistarief dat vrij hoog is met kortingen en vrijstellingen voor grote energie-intensieve bedrijven. Industrie die blootgesteld is aan internationale concurrentie krijgt serieuze vrijstellingen op de Duitse heffing EEG-Umlage, maar verregaande vrijstellingen kunnen op de interne Europese markt ongeoorloofde concurrentievoordelen opleveren. Om die reden liep er in Duitsland gedurende 2014 een Europees staatssteunonderzoek. Conclusie was dat de regeling verenigbaar is met de Europese regels voor staatssteun, maar dat de toegekende kortingen voor grote, energie-intensieve bedrijven te groot waren. Een deel moet terugbetaald worden aan de Duitse overheid. De stromsteuer is eveneens een degressieve heffing met een vrij hoog basistarief en veel lagere tarieven voor grote industriële gebruikers. Sommige energie-intensieve industriële processen zijn niet onderworpen aan de heffing. In 2012 oordeelde de Europese Commissie dat het degressief tarief ongeoorloofde staatssteun bevat. Gevolg is dat sinds januari 2013 het sterk degressieve tarief enkel nog geldt voor industrie die aan bepaalde voorwaarden van energie-efficiëntie voldoet.

4.3 FRANKRIJK

De grafiek hierna toont de componenten van de elektriciteitsprijzen (in €ct/kWh) voor de verschillende verbruikscategorieën in Frankrijk.

Grafiek: componenten elektriciteitsprijs per verbruikscategorie in Frankrijk (tweede jaarhelft 2015)

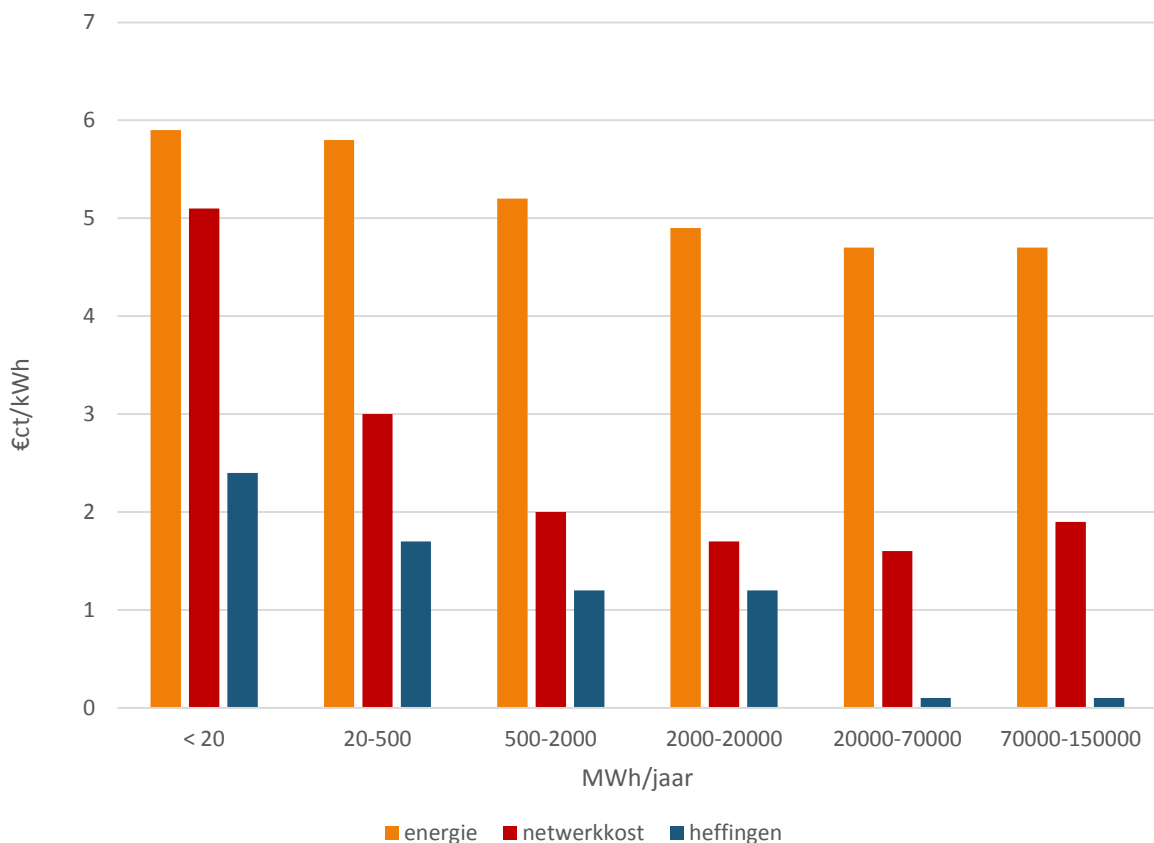
Bron: Eurostat

In Frankrijk zijn de heffingen sterk degressief, de hoogste verbruikscategorieën betalen erg weinig in vergelijking met de KMO's.

4.4 NEDERLAND

De grafiek hierna toont de componenten van de elektriciteitsprijzen (in €ct/kWh) voor de verschillende verbruikscategorieën in Nederland.

Grafiek: componenten elektriciteitsprijs per verbruikscategorie in Nederland (tweede jaarhelft 2015)

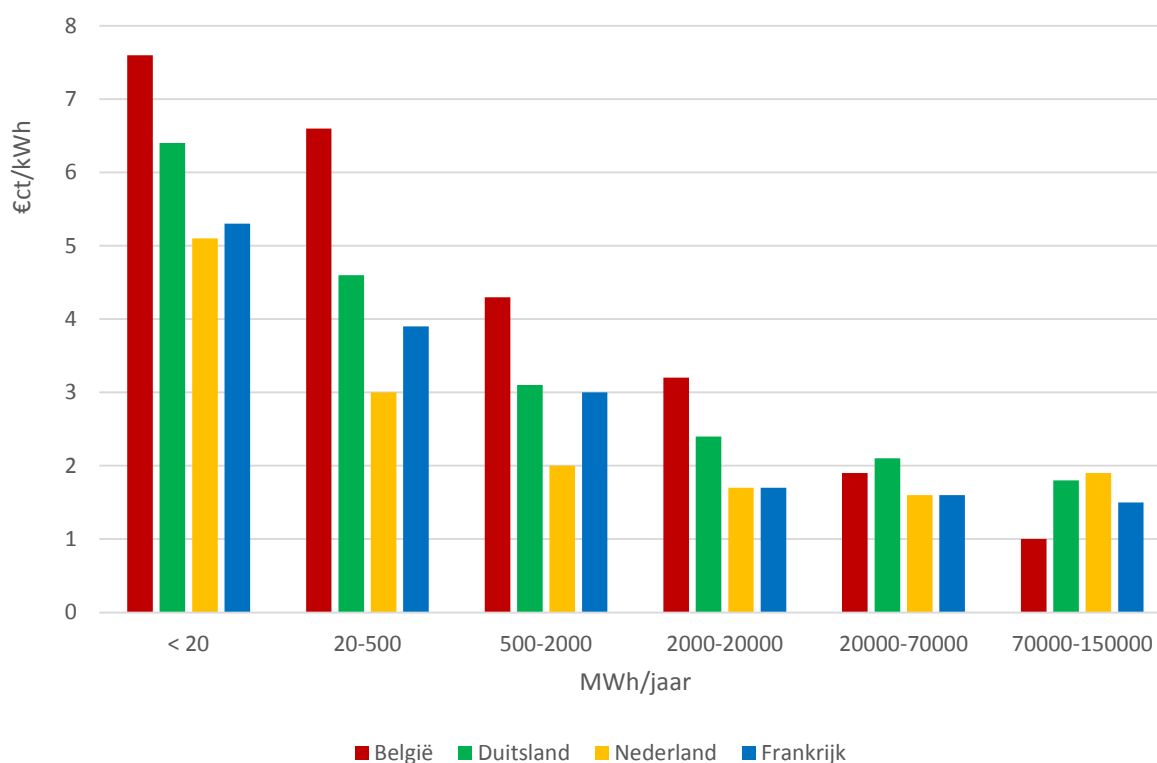

Bron: Eurostat

Net zoals in de andere landen, zijn ook in Nederland de netwerkkosten en heffingen sterk degressief, en betalen de grootste elektriciteitsverbruikers erg weinig heffingen. Het degressieve karakter van de energiecomponente is in Nederland minder uitgesproken dan in de andere landen.

5 NETWERKKOSTEN IN BELGIË EN HAAR BUURLANDEN

Grafiek: Netwerkkosten per verbruikscategorie in België en haar buurlanden (tweede jaarhelft 2015)

Bron: Eurostat

Voor de zelfstandigen en kleine ondernemingen op laagspanning zijn de netwerkkosten het hoogst in België, ze lagen op circa 7,6 €/kWh in het tweede halfjaar van 2015, terwijl ze voor de grootste gebruikers (met verbruik boven de 70 GWh/jaar) op 1 €ct liggen.

Uit de grafiek blijkt dat de degressiviteit het sterkst is in België. Voor de verbruikscategorieën tot 20 GWh/jaar zijn de netwerkkosten in België duidelijk hoger dan in de drie buurlanden. Voor Vlaanderen is dat vooral een gevolg van de sedert 2011 sterk toegenomen doorrekening van de kosten van sociale en ecologische openbaredienstverplichtingen (ODV) in de distributienettarieven. Voor de grotere bedrijven met elektriciteitsverbruik boven 20 GWh per jaar, die op midden- of hoogspanning aangesloten zijn, zijn de netwerkkosten vergelijkbaar of lager dan die van de buurlanden.

Omwille van het cascadeprincipe ondervinden de grote elektriciteitsgebruikers weinig of geen impact van de doorrekening van de sociale en ecologische openbaredienstverplichtingen, daardoor zijn hun netwerkkosten veel lager dan die van de kleinere bedrijven met minder verbruik. Bij vergelijking met de buurlanden zien we dat voor de grootste stroomverbruikers de verschillen in netwerkkosten tussen de vier landen klein zijn. In het segment van de allergrootste stroomverbruikers scoren de Belgische vestigingen/bedrijven zelfs beter dan in de buurlanden.

Voor de verbruikscategorie tot 20 MWh/jaar (zelfstandigen/kleine bedrijven) zijn de netwerkkosten in België 36% hoger dan het rekenkundig gemiddelde van de buurlanden. Voor de KMO's met verbruik tussen 20 en 500 MWh/jaar liggen de netwerkkosten maar liefst 72% hoger dan het rekenkundig gemiddelde van onze buurlanden. Ook voor de iets grotere Belgische KMO's met 500 MWh à 20 GWh jaarverbruik liggen de netwerkkosten veel hoger dan in de buurlanden. Opvallend is dat dit niet geldt voor de grote Belgische ondernemingen met jaarverbruiken boven de 20 GWh.

Dat de netwerkkosten in ons land voor sommige KMO-verbruikscategorieën maar liefst 72% hoger liggen dan het rekenkundig gemiddelde van onze buurlanden is onaanvaardbaar. Uiteraard kunnen er kleine verschillen zijn omwille van een verschillende kostenstructuur voor het beheer en onderhoud van het elektriciteitsnet, of omwille van verschillen in dichtheid en een al dan niet fijnmaziger netwerk, maar die kunnen nooit oplopen tot de gigantische verschillen die we nu vaststellen. Om die reden moeten de verschillen met de buurlanden afgebouwd worden tot aanvaardbare niveaus, in elk geval tot minder dan 20% verschil met het rekenkundig gemiddelde van de buurlanden. Wij begrijpen dat zoiets niet plotseling kan, maar wel stapsgewijs, over meerdere jaren.

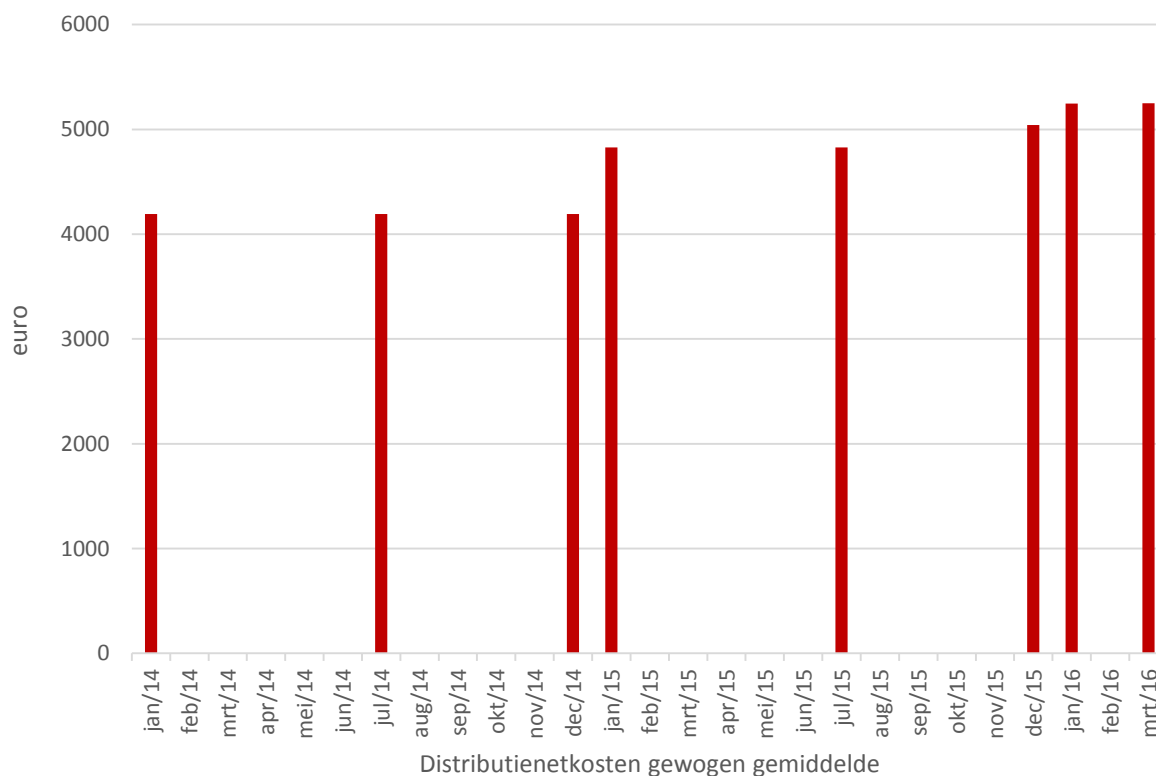
6 RECENTE EVOLUTIE

DISTRIBUTIENETWERKKOSTEN VLAANDEREN

De meest recente Eurostat-cijfers beslaan de tweede helft van 2015 en zijn gemiddelden voor gans België. In de periode 2014-2016 zijn de netwerkkosten voor zelfstandigen en KMO's op laagspanning in Vlaanderen sterk toegenomen. Voor de eerste helft van 2016 bedragen ze in Vlaanderen al ruim 10 €ct/kWh. Vooral de distributienettarieven namen toe.

De figuur hierna toont de evolutie van de distributienetwerkkosten voor kleine bedrijven op laagspanning met een verbruik van 50 MWh/jaar in Vlaanderen.

Grafiek: evolutie distributienetwerkkosten voor kleine bedrijven op laagspanning met een verbruik van 50 MWh/jaar in Vlaanderen in de periode januari 2014 – maart 2016

Bron: VREG

De in de grafiek weergegeven distributienetkosten betreffen een gewogen gemiddelde voor Vlaanderen.

Verklaring van de toename van de distributienetkosten voor bedrijven op laagspanning:

- In januari 2015 verhoogden de distributienettarieven om de exploitatiesaldi (tekorten) van de netbeheerders voor de periode 2008-2010 weg te werken.
- In augustus 2015 werden de nettarieven aangepast (verhoogd) om de ingevoerde vennootschapsbelasting voor intercommunales door te rekenen.
- In januari 2016 stegen de distributienettarieven opnieuw om de tekorten voor de periode 2010-2014 op te vangen. Die waren vooral een gevolg van de opkoop van groenestroomcertificaten (o.a. voor zonnepanelen) in die periode.

In de periode 2014-2016 is de degressiviteit van de netwerkkosten die hiervoor geschetst werd op basis van EUROSTAT-gegevens, nog verder versterkt in Vlaanderen.

De distributienettarieven zijn in de periode 2009-2016 sterk gestegen voor bedrijven op laag- en middenspanning. Als het beleid inzake doorrekening van de ecologische en sociale openbaredienstverplichtingen onverkort verdergezet wordt in Vlaanderen, dan zullen de distributienettarieven steeds hoger blijven t.o.v. onze buurlanden. De oplopende kosten voor het vervullen van de openbaredienstverplichtingen zullen bovendien over een steeds kleinere basis moeten verrekend worden door een dalende elektriciteitsafname van het distributienet. Door toenemende energie-efficiëntie, zelfproductie, private en gesloten netten, zullen hogere kosten over een kleiner verbruik moeten aangerekend worden. De degressiviteit zorgt ervoor dat een onaanvaardbare last op KMO-schouders zal terechtkomen.

Om die reden moet de Vlaamse overheid dringend ingrijpen, UNIZO stelt alvast volgende maatregelen voor:

- De distributienettarieven mogen niet langer gezien worden als kapstok om allerlei kosten voor openbaredienstverplichtingen aan te rekenen. Minstens een deel van de bestaande openbaredienstverplichtingen moet via algemene middelen gefinancierd worden i.p.v. via de nettarieven. Creatie van nieuwe, bijkomende openbaredienstverplichtingen kan niet langer. We moeten naar een systeem waarbij de vlag de lading dekt, d.w.z. de nettarieven moeten terug gebruikt worden voor hun oorspronkelijk doel, nl. de financiering van de kosten voor netbeheer, netonderhoud, en nieuwe netinvesteringen, en niet voor allerlei andere zaken.
- Voor de afgeslankte openbaredienstverplichtingen moeten in de toekomst alle energiegebruikers op een transparante en billijke manier bijdragen. Op heden is dat niet het geval door het cascadeprincipe en de sterke degressiviteit van de distributienettarieven. Diegenen die niet op distributienet aangesloten zijn, dragen helemaal niets bij.

UNIZO staat niet alleen met deze aanbeveling. Op 19 mei 2016 bracht het gezaghebbende International Energy Agency (IEA) een nieuw rapport met aanbevelingen voor België uit. Het rapport "*Energy Policies of IEA Countries: Belgium 2016 Review*" kende heel wat weerklank en is te consulteren via: <http://www.iea.org/publications/freepublications/publication/energy-policies-of-iea-countries---belgium-2016-review-.html>

Het rapport vermeldt als belangrijke aanbeveling ("recommendation") op blz. 116:

"Increase the transparency of subsidy systems and the impact of price signals on consumers by removing cost elements that are unrelated to the supply of electricity from their electricity bill."

7 HEFFINGEN EN BIJDRAGEN IN DE ELEKTRICITEITSFACHTUUR VAN BELGISCHE KMO's

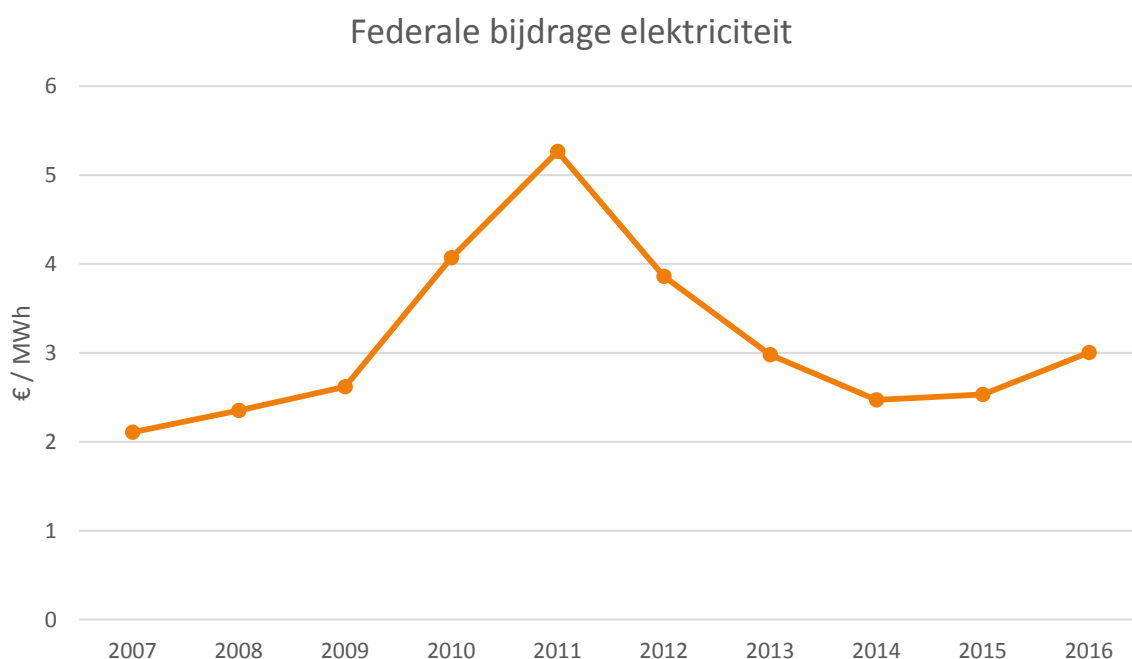
In de elektriciteitsfactuur van Belgische KMO's zitten een hele reeks heffingen en bijdragen. Velen daarvan werken met een basistarief dat moet betaald worden door de kleinere stroomverbruikers, maar waarvoor een korting of vrijstellingspercentage toegepast wordt voor de grotere verbruiksschijven. Hierna volgt een overzicht van de voornaamste heffingen en bijdragen op federaal of Vlaams niveau.

7.1 FEDERALE BIJDRAGE ELEKTRICITEIT

De federale bijdrage is een belasting die de Belgische overheid heft op het elektriciteit- en gasverbruik. De Wet van april 1999 bepaalt dat de federale bijdrage elektriciteit wordt geheven voor de financiering van sommige openbare dienstverplichtingen en de kosten verbonden aan de regulering van en de controle op de elektriciteitsmarkt.

Het basistarief van de federale bijdrage elektriciteit voor 2016 is vastgelegd op 3,0033 euro/MWh

Grafiek: Evolutie van het basistarief aan federale bijdrage elektriciteit (in euro/MWh) over de periode 2007-2016

Degressiviteit en vrijstelling

De federale bijdrage is verschuldigd door de eindafnemers op elke kWh die zij van het net afnemen voor eigen gebruik en wordt geheven in de vorm van een toeslag per kWh.

Als op een verbruikslocatie meer dan 20 MWh/jaar voor professioneel gebruik wordt geleverd, dan wordt de federale bijdrage voor die eindafnemers, op basis van hun jaarlijks verbruik, als volgt verminderd :

Tabel: Degressiviteit federale bijdrage elektriciteit

Verbruiksschijf	MWh/j.	% reductie
1	0 – 20	0
2	20 – 50	15
3	50 - 1.000	20
4	1.000 – 25.000	25
5	25.000 -	45
Maximumtoeslag per verbruikslocatie: 250.000 €		

Sinds 1/1/2013 is het maximumbedrag voor de federale bijdrage vastgelegd op 250.000 euro/site.

Een klein bedrijf met een jaarverbruik van 50 MWh elektriciteit betaalt 137 euro federale bijdrage in 2016. Een iets grotere KMO met jaarverbruik 500 MWh elektriciteit betaalt 1.081 euro, en een KMO-drukkerij met jaarverbruik 1500 MWh betaalt 3.545 euro in 2016.

KMO's leveren hier de grootste bijdrage. De grootste bedrijven betalen maximaal 250.000 euro per jaar, ook al gebruiken ze relatief gezien veel meer stroom.

7.2 FEDERALE STEUN VOOR OFFSHORE WINDMOLENPARKEN

De offshorewindparken voor de kust worden ondersteund via een systeem van offshore-certificaten die gepaard gaan met een systeem van minimumprijzen bij verkoop van die certificaten aan transmissienetbeheerder Elia. Het subsidiesysteem is door het K.B. van 4 april 2014 aangepast van een systeem met vaste prijs naar een systeem met flexibele prijs. Dit laatste subsidiesysteem is van toepassing op alle offshoreconcessies waarvan de financiële close na 1 mei 2014 plaatsvond. De prijs voor offshore-certificaten wordt bepaald door de zgn. Levelized Cost of Energy (LCOE). De hoogte van de variabele steun wordt bepaald op basis van een gestandaardiseerde LCOE vastgelegd op € 138/MWh, verminderd met een factor die afhankelijk is van de elektriciteitsreferentieprij. In geval de elektriciteitsprijs stijgt, zal de steun dus afnemen. Dit systeem werd ingevoerd om de aan de

elektriciteitsgebruiker doorgerekende subsidiekost beter in de hand te houden. Op 9 juni 2016 heeft de Ministerraad in tweede lezing een wetsontwerp goedgekeurd dat het toekenningsmechanisme van groenestroomcertificaten wijzigt voor de nieuwe windmolenparken Rentel en Norther. Het voorziet voor hen een lagere LCOE, nl. 124 euro/MWh voor Norther en 129,8 euro/MWh voor Rentel.

Deze ondersteuningsmechanismen hebben een kostprijs die doorgerekend wordt aan de stroomgebruiker: voor 2016 wordt een bijdrage van 3,8661 euro/MWh aangerekend.

Degressiviteit en plafonnering offshore-bijdrage

Ondernemingen kunnen genieten van kortingen op de (hogere) gebruiksschijven. Die kortingen worden vertaald in een degressief systeem met een plafonnering op 250.000 euro/jaar.

Tabel: Degressiviteit van de offshore-bijdrage

Verbruiksschijf	MWh/j.	% reductie
1	0 – 20	0
2	20 – 50	15
3	50 - 1.000	20
4	1.000 – 25.000	25
5	25.000 -	45
Maximumtoeslag per verbruikslocatie: 250.000 euro		

Een klein bedrijf met een jaarverbruik van 50 MWh elektriciteit betaalt 176 euro aan offshore-bijdragen in 2016. Een iets grotere KMO met jaarverbruik 500 MWh elektriciteit betaalt 1.568 euro, en een KMO-drukkerij met jaarverbruik 1500 MWh betaalt al 4.564 euro in 2016.

KMO's leveren hier de grootste bijdrage. De grootste bedrijven betalen maximaal 250.000 euro per jaar, ook al gebruiken ze relatief gezien veel meer stroom.

De windmolenparken op zee hebben in 2014 via het groenestroomcertificatensysteem 230 miljoen euro steun ontvangen. Dat is ongeveer een verdrievoudiging ten opzichte van 2011, toen er 75 miljoen euro steun gegeven werd. Er zijn nu (2016) drie windparken in werking, tegen 2020 zullen dat er acht zijn.

Omdat er nog windmolenparken bijkomen, en de kosten voor steun via groenestroomcertificaten oplopen, wordt verwacht dat ook de bijdrage die aangerekend wordt in de elektriciteitstarieven jaarlijks zal toenemen.

7.3 VLAAMSE BIJDRAGE HERNIEUWBARE ENERGIE (GROENE STROOM EN WKK)

In het kader van de wettelijke verplichtingen van elektriciteitsleveranciers om groenestroom- en warmtekrachtcertificaten voor te leggen, worden door de meeste elektriciteitsleveranciers “bijdragen hernieuwbare energie” aangerekend aan de klanten.

In principe kiest de energieleverancier zelf of hij dit al dan niet zichtbaar maakt in de elektriciteitsfactuur. De meeste leveranciers rekenen de zogenaamde “meerkost” van de groenestroom- en WKK-certificatenverplichting aan onder de vorm van een bijdrage die zichtbaar verrekend wordt in de energiecomponente van de stroomfactuur.

Meestal bevat de energiecomponente van de stroomfactuur een “bijdrage groene stroom” én een “bijdrage WKK”. Het gaat om een bedrag om de kosten te dekken die de elektriciteitsleverancier maakt om te voldoen aan de door de overheid opgelegde voorlegging van "Groenestroomcertificaten" en "Warmtekrachtkoppelingcertificaten".

Het certificatenstelsel werd in 2001 door de Vlaamse overheid in het leven geroepen om de elektriciteitsproductie uit hernieuwbare energiebronnen en elektriciteit via WKK aan te moedigen en is tweeledig:

- Enerzijds krijgen producenten die elektriciteit produceren uit hernieuwbare energiebronnen groenestroomcertificaten, respectievelijk WKK-certificaten indien deze stroom wordt opgewekt door een warmtekrachtkoppelinginstallatie.
- Anderzijds dienen de elektriciteitsleveranciers/toegangshouders jaarlijks een bepaald aantal groenestroomcertificaten, respectievelijk WKK-certificaten, in te dienen bij de VREG. De kosten voor de aankoop van deze certificaten worden door de leveranciers doorgerekend in functie van de afname van de klanten. Voor alle klanten met een afname van meer dan 20 GWh per jaar (in praktijk zeer grote energie-intensieve bedrijven), wordt op de hoeveelheid afgenomen elektriciteit een procentuele vrijstelling voorzien bij de berekening van het vereiste aantal in te dienen groenestroomcertificaten. Dit leidt tot lagere bijdragen hernieuwbare energiebronnen/WKK voor die ondernemingen. Voor sommige sectoren worden er ook kortingen voorzien aan bedrijven met een afname van meer dan 1 GWh per jaar (zie verder).

De gemiddelde kost om aan de certificatenverplichtingen te voldoen verschilt van leverancier tot leverancier. In functie van de kost bepaalt elke leverancier jaarlijks de gemiddelde bijdrage per klant. De som van de bijdragen “kosten groene stroom” en “kosten WKK” die aangerekend worden aan zelfstandigen en KMO's op laagspanning bedraagt in 2016 voor de meeste leveranciers 22 à 23 euro/MWh (excl. BTW).

Het gaat dus om aanzienlijke bedragen, maar sommige grotere bedrijven in bepaalde sectoren met groot elektriciteitsverbruik betalen significant lagere bijdragen als gevolg van de wettelijke degressiviteits-/vrijstellingsregels.

Vrijstellingsregels

Van bij de introductie van het systeem van groenestroom- (GSC) en warmtekrachtkoppeling-certificaten (WKC) heeft de overheid voorzien dat afhankelijk van de aard van de hoofdactiviteit van een onderneming degressiviteitspercentages worden toegepast. Dit betekent dat de afgenomen elektriciteit die voor de berekening van de vereiste certificaten in rekening wordt gebracht, verminderd wordt.

Vereiste certificaten voor jaarlijkse stroomafnames tussen 1 GWh en 20 GWh

Vereiste groenestroomcertificaten

- in 2015 werd 40% van de afname vrijgesteld voor bedrijven met een hoofdNACE-code tussen 05 en 33 (industrie & winning van delfstoffen) en 46391 & 52100 (koelpakhuizen en diepvriesbedrijven).
- Vanaf verbruiksjaar 2016 wordt een extra NACE-code toegevoegd voor de degressiviteit in de schijf 1 – 20 GWh, nl. code 52241 “vrachtbehandeling in zeehavens” waardoor ook die bedrijven van degressiviteit genieten.
- Vanaf verbruiksjaar 2016 wordt het vrijstellingspercentage opgetrokken tot 47%.

Vereiste WK-certificaten

- In 2015 werden de afnameschijven 1 – 5 GWh en 5 – 20 GWh respectievelijk voor 10% en 15% vrijgesteld.
- In 2016 wordt een extra NACE-code toegevoegd voor de degressiviteit in de schijf 1 – 5 GWh en 5 - 20 GWh, nl. code 52241 “vrachtbehandeling in zeehavens” waardoor ook die bedrijven van degressiviteit genieten,
- Vanaf verbruiksjaar 2016 wordt het vrijstellingspercentage opgetrokken tot 47%.

Vereiste certificaten voor jaarlijkse stroomafnames boven 20 GWh

Voor afnames boven 20 GWh/jaar genieten alle bedrijven van een gedeeltelijke vrijstelling, zoals in de tabel hieronder weergegeven.

Hierna worden de vrijstellingspercentages weergegeven in een overzichtelijke tabel voor 2015 en 2016.

Tabel: vrijstellingspercentages groenestroomcertificaten (GSC) en warmtekrachtcertificaten (WKC) naargelang de afnameschijf (in GWh), voor sommige ondernemingen (bepaalde NACE-codes) in 2015 en 2016

	GSC		WKC	
	2015	2016	2015	2016
1 - 5 GWh	40%	47%	10%	47%
5 - 20 GWh	40%	47%	15%	47%
20 - 100 GWh	75%	80%	25%	50%
100 - 250 GWh	80%	80%	50%	80%
> 250 GWh	98%	98%	80%	85%

Voor de klanten die genieten van vrijstellingspercentages/kortingen moet de elektriciteitsleverancier bijgevolg veel minder certificaten voorliggen. Daardoor zal hij aan die klanten ook minder “kosten hernieuwbare energie” aanrekenen.

De vrijstellingspercentages waarvan een groot energie-intensief bedrijf kan genieten worden verrekend in de stroomfactuur. Ze hebben voor gevolg dat grote ondernemingen, vaak multinationals, veel lagere “bijdragen hernieuwbare energiebronnen” betalen per MWh in vergelijking met KMO’s die meestal minder dan 1 GWh/jaar verbruiken. Ten opzichte van 2015 werden de vrijstellingspercentages in 2016 nog verder opgetrokken voor grote verbruikers.

Het verschil tussen KMO’s (die minder dan 20 GWh/jaar verbruiken) en energie-intensieve multinationals is nu wel heel groot. Energie-intensieve mega-bedrijven worden voor minstens 80% vrijgesteld van de groenestroomcertificaten-verplichting, terwijl dat voor (zelfs energie-intensieve) KMO’s maximaal 47% is. De minder energie-intensieve KMO’s die minder dan 1 GWh/jaar verbruiken (d.i. de meerderheid van de KMO-bedrijven) betalen de volle pot.

7.4 STRATEGISCHE RESERVE

Om mogelijke stroomschaarste tijdens koude, donkere en windstille winterdagen op te vangen, heeft men een zgn. strategische reserve aangelegd. Voor echt precaire piekmomenten kan men daarop terugvallen. Die strategische reserve bestaat vooral uit centrales die paraat gehouden worden om in noodsituaties snel stroom te leveren, en wordt aangevuld door contracten met grote elektriciteitsgebruikers om hun verbruik op verzoek tijdelijk te verminderen. Het gaat vooral om gascentrales die door de eigenaars werden stilgelegd omdat ze niet rendabel waren.

Voor de huidige strategische reserve van 700 megawatt wordt nu 2,3 euro per afgenomen MWh aangerekend aan alle eindgebruikers.

De regering denkt er aan om de strategische reserve uit te breiden tot een grotere, meer structurele reserve met een capaciteit van circa 2.000 MW.

Er worden veel vragen gesteld bij het kostenplaatje. Gezinnen en bedrijven moeten via hun stroomfactuur opdraaien voor deze constructie. Als de uitbreiding tot een grotere en meer structurele reserve effectief wordt, dan staat in de sterren geschreven dat het zeer waarschijnlijk is dat men ook die bijdrage zal omvormen tot een degressieve en mogelijks zelfs geplafonneerde bijdrage. In dat geval dreigt opnieuw een zware extra factuur voor KMO's. Nu betaalt een KMO met een verbruik van 50 MWh/jaar een bedrag van 115 euro jaarlijks voor de strategische reserve. Als de reserve uitgebreid wordt tot 2.000 MW en er verandert niets aan de financieringswijze, dan wordt dat jaarlijks circa 340 euro, maar als men ook die bijdrage degressief maakt (en/of eventueel plafonneert), dan zal die KMO een veelvoud daarvan moeten betalen.

7.5 VLAAMS HEFFING OP ELEKTRICITEIT

Op 1 januari 2015 voerde de Vlaamse overheid een "*heffing op de afnamepunten van elektriciteit*" in. Het ging toen om een miniem bedrag.

Sedert 1 maart 2016 is deze heffing grondig gewijzigd en hervormd. In de media wordt naar deze hervorming verwezen als de "*Turteltaks*". Strikt gezien ging het om een reeds bestaande minieme energieheffing waarvan het tarief substantieel opgetrokken werd.

Op de elektriciteitsfactuur vindt men deze heffing terug in het deel "heffingen" onder de benaming "Bijdrage Energiefonds". Op deze bijdrage/heffing is geen BTW van toepassing. Sedert 1 maart 2016 spreekt men vooral van Vlaamse elektriciteitsheffing (of Turteltaks).

De Vlaamse elektriciteitsheffing of Turteltaks is – sedert 1 maart 2016 - vooral bedoeld om de historische schuldenberg als gevolg van de opkoop van groenestroomcertificaten (voor o.a. zonnepanelen) en de certificatenoverschotten weg te werken, alsook voor verdere ondersteuning van hernieuwbare energie.

De heffing wordt toegepast op aansluitingspunten op het elektriciteitsdistributienet in Vlaanderen. Het betreft een forfaitair bedrag per afnamepunt voor elektriciteit en moet worden betaald door particulieren en bedrijven die aangesloten zijn op een distributienet tot 70 kilovolt. De hoogte verschilt per tariefschijf. Het totale bedrag dat moet betaald worden is functie van het totale verbruik op een afnamepunt. De schijven van de heffing worden cumulatief toegepast.

In de tabel hierna worden de verbruikscategorieën voor zelfstandigen en KMO's geschetst met daarnaast telkens de totale heffing die ze op jaarbasis zullen moeten betalen.

Tabel: Vlaamse elektriciteitsheffing: jaarlijks te betalen heffing in functie van de verbruikscategorie (MWh/jaar)

Verbruikscategorie (MWh/jaar)	Totale heffing (€ /jaar)
Tot 5 MWh/j	100
5 – 10 MWh/j	130
10 – 20 MWh/j	290
20 – 50 MWh/j	770
50 – 100 MWh/j	1.300
100 – 500 MWh/j	1.850
500 – 1000 MWh/j	2.600
> 1000 MWh/j	6.500 à 120.000

Bij hogere verbruiken (grotere KMO's) gaat het telkens om degressieve verbruiksschijven die erbij komen. Dat blijkt duidelijk uit bovenstaande tabel.

Een eenvoudig voorbeeldje illustreert dat de Vlaamse elektriciteitsheffing de KMO onevenredig zwaar belast: een KMO die 49 Megawattuur per jaar verbruikt betaalt 770 euro heffing, wat neerkomt op 15,5 euro per Megawattuur. Een multinational die 150 GigaWh per jaar verbruikt, betaalt 100.000 euro heffing, maar omgerekend komt dat neer op 0,67 euro per Megawattuur, wat ruim 23 keer minder is dan een KMO.

Grote, energie-intensieve bedrijven die rechtstreeks op het Elia-net aangesloten zijn, betalen de heffing niet.

Door de heffing te moduleren in schijven, moeten KMO's, die zorgen voor 70 procent van onze tewerkstelling, véél meer moeten betalen dan de grote, meestal multinationale, ondernemingen. Dit is allesbehalve logisch. Grote, meestal multinationale, ondernemingen zijn onderhevig aan zeer lage heffingen per Megawattuur verbruik, of ze zijn volledig vrijgesteld omdat ze rechtstreeks op het Elia-net zijn aangesloten.

De Vlaamse KMO-bedrijfsleiders kunnen niet begrijpen waarom 50 KMO's met samen 2000 werknemers véél meer energieheffing moeten betalen dan 1 groot industrieel bedrijf met dezelfde tewerkstelling.

UNIZO berekende dat KMO's in Vlaanderen samen ongeveer evenveel stroom verbruiken als de grote industriële verbruikers, maar in verhouding betalen ze zeker 10 keer meer. De overheid verwacht dat de heffing 492 miljoen euro per jaar zal opbrengen. Gezinnen zullen daarvan ruim de helft (circa 250

à 260 miljoen euro) betalen, KMO's zullen jaarlijks ca. 220 miljoen euro betalen, en de grote industriële verbruikers circa 15 à 22 miljoen euro.

Deze ongelijkheid tussen multinationals en eigen KMO's is geen alleenstaand geval in Europa. Veel EU-lidstaten bezondigen zich aan dit soort van praktijken. UNIZO dringt er bij de Vlaamse en Belgische overheden op aan om deze problematiek Europees aan te pakken en te zorgen voor eerlijke concurrentie tussen grote en kleine ondernemingen.

8 MEER LEVEL PLAYING FIELD STROOMTARIEVEN KMO'S EN GROTE BEDRIJVEN EUROPEES AFDWINGEN

De Europese Commissie erkent dat de stimulering van de productie van hernieuwbare energie een prijskaartje heeft. O.a. via heffingen worden de kosten voor de steun voor hernieuwbare energie teruggevorderd bij energieverbruikers. Uitgangspunt is dat alle energieverbruikers de kosten voor de financiering van deze steun dragen. De terugvordering (via o.a. heffingen) dient in beginsel op non-discriminerende basis te gebeuren. Onder voorwaarden is het evenwel toegestaan om kortingen op de heffingen te voorzien voor afnemers in de energie-intensieve industrie, of de energie-intensieve industrie op een andere wijze voor deze kosten te compenseren.

De reden hiervoor is dat moet worden voorkomen dat de Europese energie-intensieve industrie internationaal in een slechtere concurrentiepositie komt te staan door het onverkort doorrekenen van de kosten voor steun aan elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. De Europese Richtsnoeren staan daarom het verminderen van de lasten voor de energie-intensieve industrie toe door middel van (een vorm van) staatssteun. Echter, dit geldt alleen voor de energie-intensieve sectoren die in bijlage 3 bij de Richtsnoeren worden genoemd. Het gaat om sectoren zoals productie van chemicaliën, metalen, keramiek, papier en winning van delfstoffen.

De EU-lidstaten kunnen dus wel bepaalde kortingen toestaan aan sommige sectoren om de competitiviteit van die sectoren te vrijwaren, maar dit moet beperkt blijven tot wat strikt noodzakelijk is, daarom moet het gaan om partiële steun. De grote energie-intensieve ondernemingen moeten dus nog steeds gedeeltelijk bijdragen aan de steun voor hernieuwbare energie.

De Europese "guidelines on State aid for environmental protection and energy" bevatten een apart hoofdstuk "Aid in the form of reductions in the funding of support for energy from renewable sources", zie [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52014XC0628\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52014XC0628(01))

In de Frequently Asked Questions (FAQ) bij die Europese Richtsnoeren wordt letterlijk gesteld: "*to preserve the competitiveness of these sectors and undertakings, the new guidelines allow granting them reductions on the charges levied to support renewable energies. To ensure that this does not go beyond what is strictly necessary, the aid is partial (companies will have to partially contribute to the funding of renewables).*

The existence of an EU-wide framework for such reductions will ensure that Member States can tackle competitiveness problems of certain sectors while avoiding subsidy races between EU Member States." Zie: http://www.europa-nu.nl/id/vjisfdp70pzm/nieuws/energy_and_environmental_state_aid?ctx=vi3bgauyv3o0

Uit de cijfers van Eurostat en de vergelijking van elektriciteitstarieven voor verschillende verbruikscategorieën in België en haar buurlanden, blijkt dat deze erg ver gaan in het toekennen van kortingen op heffingen/bijdragen voor steunmechanismen hernieuwbare energie. Soms gaat het zelfs om plafonneringen of volledige vrijstellingen voor de zeer grote energieverbruikers. Europa voerde reeds staatssteunonderzoeken uit, o.a. in Duitsland, naar dit soort van kortingen en bijgevolg sterk degressieve elektriciteitstarieven. Soms was de conclusie dat de regeling wel verenigbaar is met de Europese regels voor staatssteun, maar dat de toegekende kortingen voor grote, energie-intensieve bedrijven te groot waren. Conclusie is meestal dat sterk degressieve tarieven enkel nog kunnen voor industrie die aan bepaalde voorwaarden van energie-efficiëntie voldoet.

De studie hiervoor maakt duidelijk dat er een “race to the bottom” aan de gang is tussen België en haar buurlanden als het gaat om kortingen en vrijstellingen voor energie-intensieve grote ondernemingen, vaak vestigingen van multinationals. Degressieve tarievenstelsels en vrijstellingen kunnen leiden tot concurrentievoordelen op de interne markt. Daarom gaat men vaak tot op de rand van wat toelaatbaar is conform de Richtsnoeren, soms gaat men er zelfs over, of lopen er staatssteunonderzoeken. Die “race to the bottom” is evenwel nefast voor de vele KMO’s die meestal niet kunnen genieten van vrijstellingen of kortingen en daardoor véél hogere elektriciteitstarieven betalen.

UNIZO vraagt dat de Belgische en Vlaamse overheden het nodige doen om dit probleem op Europees niveau aan te pakken. Ofwel moet er een beter toezicht komen op de implementatie van de Richtsnoeren in alle EU-lidstaten, ofwel moeten de Richtsnoeren aangepast en verfijnd worden zodat de verschillen tussen KMO’s en grote energie-intensieve verbruikers kleiner worden. Het publieke draagvlak voor het verregaand bevoordelen van grote ondernemingen ten nadele van lokale KMO’s is er op vandaag niet. Een level playing field tussen KMO’s en grote bedrijven moet leiden tot meer mededinging op de Europese markt.

9 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Belgische KMO's betalen voor netvergoedingen voor elektriciteit significant meer dan in Nederland, Frankrijk en Duitsland. Dat is een extra concurrentiehandicap bovenop de al bestaande loonkostenhandicap. De Belgische en Vlaamse overheden kunnen hier ingrijpen, want die handicap staat los van de energieprijzen en –evoluties op de internationale energiemarkten. De hoge netvergoedingen zijn het gevolg van het groenestroombeleid en het sociaal beleid dat de overheid doorrekent in de net- en stroomtarieven.

Inzake heffingen/bijdragen voor steunmechanismen hernieuwbare energie, laten de Europese Richtsnoeren de lidstaten toe om kortingen toe te staan aan sommige energie-intensieve sectoren om hun competitiviteit te vrijwaren. België en haar buurlanden blijken zeer ver te gaan in het toekennen van kortingen op dergelijke heffingen/bijdragen aan de grote spelers (grote energieverbruikers) binnen die sectoren. Soms gaat het zelfs om plafonneringen of volledige vrijstellingen voor de zeer grote elektriciteitsgebruikers. Degressieve tarievenstelsels en vrijstellingen kunnen leiden tot concurrentievoordelen op de interne markt. Die “race to the bottom” is evenwel nefast voor de vele KMO's die meestal niet kunnen genieten van vrijstellingen of kortingen en daardoor véél hogere elektriciteitstarieven betalen.

UNIZO-AANBEVELINGEN

- UNIZO pleit voor een energienorm. UNIZO wil een plafonnering van de nettarieven voor elektriciteit voor KMO's tot een maximale afwijking in vergelijking met het gemiddelde van onze buurlanden. Zo kan de evolutie van de nettarieven voor elektriciteit in ons land afgetoetst worden aan het gemiddelde in de buurlanden.
- De netwerkkosten in ons land voor KMO-verbruikscategorieën mogen niet meer dan 20% afwijken van het rekenkundig gemiddelde van de buurlanden. Op heden zijn de verschillen met de buurlanden veel groter, ze moeten stapsgewijze afgebouwd worden tot aanvaardbare niveaus.
- Distributienettarieven mogen in Vlaanderen niet langer gezien worden als kapstok om allerlei kosten voor openbardienstverplichtingen (o.a. groene stroom, sociale) aan te rekenen.
- Financier een deel van de bestaande openbardienstverplichtingen via algemene middelen.
- Vlaamse elektriciteitsbijdragen en -heffingen, o.m. de zogenaamde Turteltaks, moeten bij een eerstvolgende herziening hervormd worden zodat verhoudingsgewijs minder lasten terechtkomen op de schouders van KMO's.
- UNIZO wil een Europese aanpak voor meer Level Playing Field KMO's – grote ondernemingen voor het onderdeel “toeslagen, bijdragen en heffingen” van de elektriciteitstarieven. Dat moet leiden tot meer mededinging op de Europese markt. Ofwel moet er een beter toezicht komen op de implementatie van de bestaande Europese Richtsnoeren in alle EU-lidstaten, ofwel moeten de Richtsnoeren aangepast en verfijnd worden zodat de verschillen tussen KMO's en zeer grote energie-intensieve elektriciteitsverbruikers kleiner worden.